

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, 2019. május 15. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A rablás büntette és más bűncselekmény miatt I.r. vádlott és társai ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Fkf.769/2018/16. számú ítéletét az I.r. és a III.r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A Váci Járásbíróság mint fiatakorúak bírósága a 2018. június 04. napján kihirdetett 6.Fk.75/2017/13. számú ítéletével az I.r. vádlottat testi sértés büntette [Btk.164.§ (1) bekezdés, (3) bekezdés] miatt 2 évre próbára bocsátotta, megállapította, hogy a próbára bocsátás próbaideje alatt párfogó felügyelet alatt áll, míg az ellene társtettesként elkövetett rablás büntette [Btk.365.§ (2) bekezdés, (3) bekezdés c.) pontja] miatt emelt vád alól felmentette.

A II.r. vádlottat lopás vétsége miatt - a Váci Járásbíróság mint fiatakorúak bírósága 6.Fk.80/2015/23. számú ítéletével kiszabott próbára bocsátást kimondó rendelkezés hatályon kívül helyezése és a próbára bocsátás megszüntetése mellett, további testi sértés büntette (Btk.164.§ (1) és (4) bekezdés a.) pontja) valamint társtettesként elkövetett garázdaság büntette (Btk.339.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a.) pontja) miatt is büntetést kiszabva, - halmazati büntetésül, 90 nap elzárásra ítélte. Ugyanakkor az ellen társtettesként elkövetett rablás büntette [Btk.365.§ (2) bekezdés, (3) bekezdés c.) pontja] miatt emelt vád alól felmentette.

A III.r. vádlottat az ellene társtettesként elkövetett rablás büntette [Btk.365.§ (2) bekezdés, (3) bekezdés c.) pontja] miatt emelt vád alól felmentette, míg a tulajdon elleni szabálysértés miatt indult szabálysértési eljárást megszüntette.

Kötelezte az I.r. vádlottat 65.325 forint, míg a II.r. vádlottat, 45.000 forint bűnügyi költség megfizetésére, míg a fennmaradó 317.666 forint bűnügyi költség tekintetében akként rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

Az ügyészi fellebbezés folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2018. november 20. napján kelt 3.Fkf.769/2018/16. számú ítéletével a Váci Járásbíróság fenti ítéletét mindhárom vádlott vonatkozásában megváltoztatta. A vádlottakat a társtettesként elkövetett rablás büntette [Btk.365.§ (2) bekezdés, (3) bekezdés c.) pont] miatt emelt vád alól felmentő rendelkezését mellőzte, egyben az I.r. vádlott bűnösségét társtettesként elkövetett rablás büntetében [Btk.365.§ (2) bekezdés, (3) bekezdés c.) pont] is megállapította, a próbára bocsátás intézkedést mellőzte és - halmazati büntetésül - 2 év javítóintézeti nevelését rendelte el.

A II.r. vádlottnak a lopás vétségeként (Btk.370.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a.) pont) értékelt cselekményét társtettesként elkövetett rablás büntetnének (Btk.365.§ (2) bekezdés, (3) bekezdés c.) pont) minősítette és a vádlott büntetését - halmazati büntetesként - 6 év szabadságvesztésre és 6 év

közügyektől eltiltásra súlyosította. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg, megállapította továbbá, hogy a II.r. vádlott legkorábban a büntetése kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Elrendelte a II.r. vádlott vonatkozásában a Váci Járásbíróság 2.B.235/2014/7. számú ítéletével kiszabott 1 év 6 hónap börtönbüntetés és a Váci Járásbíróság Bpk.115/2014/7. számú ítéletével kiszabott 1 év fogházbüntetés végrehajtását. A III.r. vádlott tulajdon elleni szabálysértés (Szabs. tv. 177.§ (1) bekezdés a.) pontja) miatti - elévülés folytán történő - eljárás megszüntetést megváltoztatta és a III.r. vádlottat társtettesként elkövetett rablás büntetében [Btk.365.§ (2) bekezdés, (3) bekezdés c.) pontja] bűnösnek mondta ki, egyben vele szemben 1 év javítóintézeti nevelést rendelt el.

Az elsőfokú ítélet bünyügyi költségre vonatkozó rendelkezését annyiban változtatta meg, hogy a III.r. vádlott 117.606 forint megfizetésére köteles és a fennmaradó 200.000 forintot viseli a Magyar Állam.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta az I.r. vádlott születési nevének és a Váci Járásbíróság 6.Fk.80/2015/23. számú ítélete jogerőre emelkedés napjának helyesbítése mellett. Rendelkezett továbbá a másodfokú eljárásban felmerült bünyügyi költség viseléséről.

Az ítéletet az ügyész tudomásul vette, míg az I.r. és III.r. vádlott védője bizonyítottság hiányában, felmentésért terjesztett elő a nyilvános ülésen fellebbezést. Az I.r. és a III.r. vádlottak jogorvoslati nyilatkozatot nem tettek, míg a II.r. vádlott vonatkozásában az ítélet 2018. november 20. napján jogerőre emelkedett.

Az I.r. vádlott védője 2018. november 26. napján kelt fellebbezés indokolásában a bizonyítottság hiányában történő felmentés iránt bejelentett fellebbezését fenntartotta.

Álláspontja szerint a másodfokú ítélet megalapozatlan a Be.592.§ (2) bekezdés d.) pontja alapján.

Az elsőfokú bíróság részletes bizonyítási eljárás után, az eljárási szabályok megtartásával folytatta le az eljárást és megfelelően értékelte a tárgyalás anyagává tett bizonyítékokat. A felmentő rendelkezését okszerűen indokolta, eleget tett indokolási kötelezettségének.

A Be.4.§ (2) bekezdése a büntetőeljárás alapelveként határozza meg, hogy kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem állapítható meg, nem értékelhető a vádlott terhére. Az erősen ittas állapotban lévő sértett vallomásra nem lehet ítéleti tényállást alapozni. Nem nyert bizonyítást az a tény, hogy a vádlottak között akár akarat, akár szándék egység lett volna, nem volt összebeszélés, nem volt semmiféle jelzés közöttük, a majdani osztozásra sem volt semmiféle megállapodás, abból I.r. nem is részesült.

Az elvett dolog megtartására irányuló erőszak, mint célirányos erőszak nem volt bizonyított, semmiféle bizonyíték e jelentős tényeket nem támasztotta alá. Ezek hiányában a törvényi tényállás megvalósítása sem bizonyított, erre az eset összes körülményeiből sem vonható le megalapozott következtetés.

Hivatkozott arra is, hogy adat merült fel arra, hogy a büntetlen előéletű I.r. vádlott meggondolatlan, indulati cselekmény elkövetésére hajlamos és korábban konfliktusa alakult ki a sértettel, ami okozója lehetett a vádbeli bántalmazásnak, mely cselekmény miatt őt jogerősen elítélte a bíróság. Erre való tekintetében bizonyítottság hiányában történő felmentését indítványozta.

A III.r. vádlott védője 2019. február 06. napján kelt fellebbezés indokolásában a bizonyítottság hiányában történő felmentésre irányuló fellebbezése indokaként előadta, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által kidolgozott tényállás helyes, összhangban áll a rendelkezésre álló bizonyítékokkal és ebből helyesen vont következtetést, mikor felmentő ítéletet hozott. A bűnösségre

irányuló következtetése a másodfokú bíróságnak helytelen, mivel a sértettel szembeni erőszak nem függött össze a III.r. vádlottnál lévő készpénz megtartásával, illetve ezt kétséget kizárólag nem lehetett megállapítani.

Hivatkozott továbbá arra, hogy a III.r. vádlott esetében nyomatékkel kell figyelembe venni, hogy enyhe fokú mentális retardációban szenved és a cselekménye elkövetésekor életkora a 14. életévét alig haladta meg.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség 2019. március 25. napján kelt BF.158/2019/1. számú átiratában arra hivatkozott, hogy feltétlen hatályú eljárási szabálysértést sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem vétett. A Budapest Környéki Törvényszék az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az iratok tartalma, valamint ténybeli következtetés alapján kiegészítette, illetve helyesbítette azzal, hogy az I.r. vádlott az elvett tárgyak megtartása érdekében üttötte meg a sértettet. A cselekménnyel okozott kár összegét pontosította.

Az így kiegészített tényállás megalapozott, melyből okszerűen vont következtetést az I.r. és a III.r. vádlott bűnösségére.

A bűncselekmények jogi minősítése az anyagi jogszabálynak megfelel. Álláspontja szerint helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az a körülmény, hogy a vádlottak a telefon és a pénz megszerzését megelőzően nem egyeztek meg a tárgyak elosztásáról, nem zárja ki az úgynevezett megtartásos rablás megállapíthatóságát. A cél nem a dolog megszerzése, hanem az elvett dolog megtartása, elvitele volt. A vádlottak szándékegységbe nem a megszerzéskor, hanem az elvitel közben kerültek.

Véleménye szerint a kiszabott büntetés törvényes, a járulékos kérdésben hozott döntés is az. Erre való tekintettel indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Fkf.769/2018/16. számú ítéletét a Be.623.§-a alapján az I.r. és III.r. vádlottak tekintetében hagyja helyben.

A bejelentett védői fellebbezések nem alaposak.

A harmadfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú ítélet kihirdetését követően 2018. július 01. napjától hatályba lépett a Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.).

A Be.868.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú és a harmadfokú eljárásra már a Be. rendelkezései irányadóak, míg a Be.870.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú bírósági eljárást és annak törvényességét a korábban hatályban volt 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: korábbi Be.) szerint kellett vizsgálni.

A harmadfokú bíróság vizsgálta, hogy a felülbírálat terjedelme miként alakul, a jelenleg hatályos törvényi szabályozásra figyelemmel.

A másodfokú ítéletnek a II.r. vádlottra vonatkozó rendelkezései jogerőre emelkedtek.

A harmadfokú bíróságként eljáró Fővárosi Ítéltábla a másodfokú bíróság ítéletének II.r. vádlottra vonatkozó rendelkezéseit nem érintve a Be.615.§ (1) és (2) bekezdés a.) pontjára figyelemmel a Be.618.§ (1) bekezdés a.) pont aa.) alpontja és b.) pontja alapján bírálta felül a másodfokú ítéletet, az elsőfokú- és másodfokú bírósági eljárást, arra tekintet nélkül, hogy ki milyen okból fellebbezett.

A harmadfokú bíróság megállapította, hogy mind a Váci Járásbíróság, mind a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta. A Be.625.§ (1) és (2) bekezdés a.) pontja alapján alkalmazandó Be.607.§ (1) és Be.608.§ (1) bekezdésében felsorolt - az ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezető - eljárási szabálysértést az ítéletábra nem észlelt, ilyenre a felek sem hivatkoztak.

Az elsőfokú bíróság a vádirati tényálláshoz kapcsolódóan a bizonyítást széles körben lefolytatta, az ügy helyes, ténybeli és jogi megítéléséhez elengedhetetlen bizonyítékokat beszerezte, eleget téve a régi Be.75.§ (1) bekezdésében megfogalmazott ügyfelderítési kötelezettségének.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat részletesen, iratszerűen megjelölte, az általa megállapított tényállás a másodfokú bíróság által tett kiegészítésekkel és helyesbítésekkel lényegében mentessé vált a Be.592.§ (2) bekezdésében felsorolt hibáktól és hiányosságoktól, azt az ítéletábra kizárólag a III.r. vádlottnak, a jelen eljárásban elbírált cselekménye elkövetése utáni elítéltetéseivel egészíti ki, az alábbiak szerint:

A cselekmény elkövetését követően a bíróság a III.r. vádlottat az alábbiak szerint ítélte el:

- A Váci Járásbíróság 2018. március 13. napján kelt 3.Fk.127/2017/79. számú ítéletével, melyet a Budapest Környéki Törvényszék 5.Fkf.443/2018/8. számú határozata 2018. szeptember 07. napján emelt jogerőre rablás büntette (Btk.365.§ (1) bekezdés a.) pont, (3) bekezdés b.) pont) és 2 rendbeli lopás vétsége (Btk.370.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés bc.) pont) miatt 3 év javítóintézeti nevelést szabott ki vele szemben.

Elkövetési idő: 2017. január 07.

- A Váci Járásbíróság 2018. június 20. napján kelt 6.Fk.20/2018/18. számú ítéletével, melyet a Budapest Környéki Törvényszék 3.Fkf.777/2018/5. számú határozata 2018. november 06. napján emelt jogerőre rablás büntette (Btk.365.§ (1) bekezdés a.) pont) miatt 1 év javítóintézeti nevelést szabott ki vele szemben.

Elkövetési idő: 2016.december 19.

- A Váci Járásbíróság 2019. február 26. napján kelt és 2019. március 18. napján jogerőre emelkedett 3.Bpk.35/2019/2. szám alatti határozatával egységes intézkedésbe foglalta a Váci Járásbíróság 3.Fk.127/2017/79. és a Váci Járásbíróság 6.Fk.20/2018/18. számú ítéleteivel kiszabott javítóintézeti neveléseket, annak tartamát 4 évben határozva meg.

A másodfokú és a harmadfokú bíróság által módosított, illetve kiegészített tényállás megalapozott, összhangban áll a rendelkezésre álló bizonyítékokkal, így a tényállás a Be.619.§ (1) bekezdése alapján irányadó volt a harmadfokú eljárásban is.

Az ítéletábra osztotta az első- és másodfokú bíróság azon álláspontját, mely alapján a történeti tényállást az I.r. vádlott és a III.r. vádlott tagadásával szemben elsősorban a sértett nyomozás során tett következetes vallomására, illetve a II.r. vádlott vallomására alapította. A nyomozás során és a bírósági eljárásban eltérő tartalmú vallomásokot tett az I.r. vádlott védekezése - mely ellentmondásban állt a II.r. és III.r. vádlott vallomásával is, például olyan lényegi kérdés tekintetében, hogy a sértett már sérülten érkezett-e hozzájuk, illetve hogy ki ütötte meg a sértettet - egyértelműen megdőlt, a sértett és a II.r. vádlott vallomására figyelemmel. Az elsőfokú bíróság ebben a körben kifejtett érvelése helytálló.

Tévedett azonban az elsőfokú bíróság amikor a sértett tárgyaláson tett nyilatkozatára figyelemmel nem találta megállapíthatónak, hogy ténylegesen milyen okból történt a sértett bántalmazása az I.r. vádlott részéről. Ebben a körben a másodfokú bíróság ítéletében kifejtettek teljes mértékben megfelelnek az iratok és a vallomások tartalmának, egyértelműen megállapítható, hogy a zömében helyes tényállást megállapító elsőfokú bíróság tévedett amikor azt a következtetést vont le a tényekből, hogy nem állapítható meg az I.r. vádlott részéről kifejtett bántalmazás oka. A másodfokú bíróság ítéletében részletesen elemezte, azon körülményeket, melyekre figyelemmel nem fogadható el a sértett tárgyaláson tett vallomás változtatása. Indokát adta, hogy azzal szemben miért a nyomozati vallomása az irányadó, azon körülményekre történő hivatkozása is teljes mértékben helytálló, melyekből megállapíthatóan a vádlottak célja a sértett értékeinek megtartása volt, s ennek során alkalmazott az I.r. vádlott erőszakot vele szemben.

A másodfokú bíróságnak azon érvelésével, mely szerint az elsőfokú bíróság tényből tényre helytelen következtetéssel állapította meg, hogy „utólag pontosan meg nem határozható okból” történt a sértett bántalmazása, a harmadfokú bíróság is egyetért. Az ebben a körben a törvényszék által kifejtettek megalapozottak.

Osztotta a harmadfokú bíróság a sértett ittassága vonatkozásában a másodfokú bíróság által kifejtetteket is, azok szintén megfelelnek az iratok tartalmának és helyes a korábbi konfliktus miatti bántalmazás lehetősége kapcsán kifejtett álláspontja is.

Rámutat a harmadfokú bíróság, hogy már az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás is tartalmazta, hogy miután a sértett felszólította a vádlottakat, hogy adják vissza telefonját és a pénzét a III.r. vádlott megkérdezte tőle, hogy „milyen telefon, milyen pénz?”, majd ezt követően került sor az I.r. vádlott részéről a sértett bántalmazásra. Ezen körülményekből egyértelműen ki kellett tűnnie, hogy az I.r. vádlott annak tudatában bántalmazza a sértettet, hogy az a vele együtt elszaladó II.r. és III.r. vádlottól vissza kívánta szerezni az értékeit.

Bár az elsőfokú bíróság részletesen indokolta, hogy miért nem találta meghatározhatónak az I.r. vádlott általi bántalmazás okát, azonban megállapítható, hogy a másodfokú bíróság által is hivatkozott körülményekre nem adott magyarázatot és aránytalan jelentőséget tulajdonított a sértett tárgyaláson tett azon nyilatkozatának (2017. szeptember 13.-ai tárgyalás), mely szerint nem tudja, hogy volt-e összefüggés a telefon és az ütés között. Különös figyelemmel arra, hogy a sértett ezen tárgyaláson tett nyilatkozatát maga az elsőfokú bíróság is megkérdőjelezte, ezen körülmény nem alkalmas az egyébként is ellentmondásos I.r. és III.r. vádlotti védekezés alátámasztására.

A másodfokú bíróság ítéletében kifejtett azon hivatkozással, mely szerint jelen esetben a vádlottak vonatkozásában nem a dolog megszerzése volt a cél, hanem az elvett dolog megtartása, elvitele és az elviteli folyamat közben, amikor a helyszín elhagyása során, az eltulajdonított dolgok megtartásának szándékával történik a bántalmazás, azzal valószínűsítik meg a rablás bűncselekményét, a harmadfokú bíróság is egyetért. Ebben a körben a fellebbviteli főügyészség hivatkozása is alapos.

A másodfokú bíróság által kifejtettek tekintettel az a védői hivatkozás, hogy nem nyert bizonyítást a tény, hogy a vádlottak között akár akarat, akár szándékegység lett volna téves. A vádlottak annak tudatában szaladnak el a sértettől, hogy annak értékei náluk vannak. Amennyiben esetleg nem észlelte volna valamelyikük a pénz vagy a telefon elvételét, akkor is nyilvánvalóvá kellett, hogy váljon számára az, a sértett visszaadásra irányuló kéréséből. Ennek ellenére mindhárman megállnak és a tárgyak visszaadása helyett, az I.r. vádlott bántalmazza a sértettet, majd úgy hagyják el együtt a

helyszínt, hogy a sértett pénzét és telefonját magukkal viszik. Ezáltal a társtetteség egyértelműen megállapítható.

Megalapozatlan a védő azon hivatkozása, hogy az erősen ittas állapotban lévő sértett vallomására nem lehet ítéleti tényállást alapozni. A másodfokú bíróság által a sértett ittassága tekintetében kifejtettek iratszerűek, maga a sértett sem hivatkozott olyan mértékű ittasságra, melyre figyelemmel ne tudta volna a vele történeteket visszaidézni.

Ezen túlmenően a védőnek a célirányos erőszak megállapíthatóságának hiányára vonatkozó megállapítása is alaptalan. A harmadfokú bíróság osztotta a másodfokú bíróságnak azon érvelését, melyet az elvett tárgyak megtartása érdekében történő erőszak kifejtése kapcsán felhozott.

Téves a védő azon hivatkozása is, hogy a másodfokú bíróság a Be.592.§ (2) bekezdés d.) pontja alapján megalapozatlan ítéletet hozott. A Be.593.§ (1) bekezdés c.) pontja értelmében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartama, ténybeli következtetés vagy az ügyészség által indítványozott bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapításával az elsőfokú bíróság által felmentett vádlott bűnösségét állapíthatja meg. Ezen jogszabályhelyből kitűnően az eltérő tényállás megállapítását nem csak felvett bizonyítás és az iratok tartama alapján, de ténybeli következtetés útján is lehetővé teszi a jogszabály.

A harmadfokú bíróság osztva a másodfokú bíróság által kifejtetteket szintén arra a megállapításra jutott, hogy tényként állapítható meg, hogy az I.r. vádlott az elvett tárgyak megtartása érdekében bántalmazta a sértettet.

Az I.r. és III.r. vádlottak cselekményének a másodfokú bíróság általi minősítése is helyes és törvényes.

A büntetés kiszabása során irányadó körülmények tekintetében viszont tévedett, mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság, amikor vonatkozásukban súlyosító körülményt nem észlelt. A bünteteskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007.BK vélemény II/8. pontjának harmadik bekezdése szerint a társas elkövetés a bűnelkövetésnek általában veszélyesebb formája. Az ítéletábra erre való tekintettel az I.r. és III.r. vádlott vonatkozásában is súlyosító körülményként értékelte a társtettesi elkövetési módot. A BK vélemény ugyanezen bekezdése által hivatkozott csoportos elkövetés viszont már nem súlyosító körülmény, mivel az a bűncselekmény minősítő körülménye.

A III.r. vádlott védője által hivatkozott enyhe fokú mentális retardáció nem minősül enyhítő körülménynek, tekintettel arra, hogy az a beszámítási képességét nem érintette.

A büntetlen előéletű, fiatalkorú I.r. és III.r. vádlott esetében a másodfokú bíróság által alkalmazott intézkedés, mind a nemében, mind a mértékében törvényes, az arányban áll a cselekvőségükkel és a bűnösségi körülményekkel.

A bűnügyi költség viseléséről való rendelkezés is törvényes, illetve a jogorvoslati lehetőségre vonatkozó rendelkezés és annak indokolása is helytálló.

Mindezekre tekintettel a harmadfokú bíróság a Be.621.§ (2) bekezdése szerinti tanácsulésen, a másodfokú bíróság ítéletét helytállónak találta, ezért azt a Be.623.§-a alapján helybenhagyta.

Budapest, 2019. május 15.

. Magócsi István sk.
a tanács elnöke

dr. Feledi Tamás sk.
előadó bíró

dr. Borbás Virág Bernadett sk.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Fkf.769/2018/16. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 5.Fkhar.68/2019/8. számú végzése folytán az I.r. és a III.r. vádlott vonatkozásában 2019. május 15. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2019. május 15.

dr. Magócsi István sk.
a tanács elnöke